

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-10-20
Besvaras senast
2016-11-10

Till statsrådet Anders Ygeman (S)

2016/17:67 Utredning av utredningsbara brott

”Du ska dö!’ En kille på 12-13 år drar fram en pistol och pressar pipan mot 74-årige Kjells panna. Aldrig har han känt sig så förnedrad. Utom möjligen när han läste polisens motivering att lägga ned utredningen.”

Historien återberättas av Sydsvenskan den 16 september i år. En 74-årig man hotas strax före midsommar med pistol på Östra Kyrkogården i Malmö av en kille som knappast är mer än tolv, tretton år gammal. Mannen och hans hustru lyckas ta sig till sin bil och ta sig ifrån kyrkogården och ringa 112. Polisen är snabbt på plats och söker av kyrkogården, dock utan att hitta killarna.

När paret senare förhörs av polisen får de veta att Brottsofferjouren ska ringa inom tre dagar och att polisen kommer att höra av sig redan nästkommande dag. En utredare ringer också mycket riktigt dagen efter och säger att det ska göras en fotokonfrontation före midsommar. Dagen därpå ringer utredaren tillbaka. Någon fotokonfrontation kommer inte att hinnas med före midsommar.

Trots att brottsoffret försökt få tag i utredaren vid ett flertal tillfällen dröjer det två månader innan han hör ifrån polisen igen. Till slut ringer utredaren upp, ber om ursäkt och förklarar att han varit på semester. Dagen efter samtalet med utredaren kommer ett brev från polisen:

Ärendet är nedlagt. ”Vidtagna åtgärder har inte lett till att någon kan misstänkas för brottet. Ytterligare utredning kan inte antas ändra på det.”

Historien ovan är långtifrån unik i dagens Sverige. Andelen uppklarade brott är nu den lägsta på 16 år, och många poliser vittnar om att man inte löser uppgifter som man tidigare klarade. Utredningsbara brott skrivs av utan åtgärd, svarstiderna när allmänheten anmäler brott är stundtals mycket långa och ärenden läggs ned utan vare sig rimliga förklaringar eller återkopplingar till brottsoffret.

Som statsrådet torde vara väl medveten om klaras nu enbart 14 procent av alla brott upp. Samtidigt sjunker inflödet av ärenden från polisen till landets åklagarkammare. I regeringens egen budgetproposition kan man bland annat läsa: ”Till Åklagarmyndigheten inkom under 2015 ca 171 900 ärenden eller drygt 439 000 brottsmisstankar, vilket innebär en minskning med 4 procent avseende ärenden och 6 procent avseende brottsmisstankar.”

Situationen är allvarlig och den kräver åtgärder. Utgångspunkten måste vara att utredningsbara ärenden måste utredas av polisen. I det fall som beskrivs ovan är det dessutom alldeles klart att dialogen med brottsoffret varit bristfällig. Det är inte acceptabelt. Det är inte brottsoffret som ska behöva kontakta polisen för att få reda på hur ens ärende ligger till, utan det ansvaret måste alltid vila på Polismyndigheten. Ett minimikrav är att om en förundersökning läggs ned ska polisen tydligt redogöra för vilka åtgärder som vidtagits och motiven till att man kommit fram till att ärendet ska läggas ned.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag därför ställa följande frågor till statsrådet Anders Ygeman:

1. Delar statsrådet uppfattningen att utredningsbara brott ska utredas av polisen, och vilka åtgärder tänker i så fall statsrådet vidta gentemot Polismyndigheten för att detta ska ske?
2. Hur tänker statsrådet agera för att återkopplingen till brottsoffer ska förbättras och att polisen alltid till brottsoffret ska redogöra för vilka åtgärder som vidtagits i ett ärende och ge information om motiven till att ett ärende ska läggas ned?

.....

Krister Hammarbergh (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Lisa Gunnfors